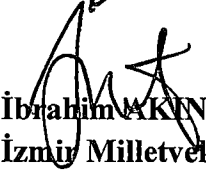

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

4 Eylül 2026 tarihli ve 11738 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına (TPAO) ait "Trakya Petrol ve Doğal Gaz Arama ve Üretim Projesi" kapsamında, ruhsat alanlarında ihtiyaç duyulan bazı taşınmazların acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Karar; lokasyon alanları ve yolları, petrol ve doğal gaz boru hatları, enerji nakil hatları, üretim kampları, idari kampüs alanları ve depolama tesisleri gibi çok farklı altyapı unsurlarını kapsamaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27'nci maddesinde düzenlenen acele kamulaştırma, istisnai bir yöntemdir. Danıştay kararlarında da Cumhurbaşkanınca aceleliğine karar verilen hallerde, olağan kamulaştırma yönteminden ayrılmayı gerektiren somut ve gerçek acelelik nedeninin bulunması gerektiği vurgulanmaktadır.

Acele kamulaştırmada temel konu yalnızca TPAO'nun belirli taşınmazlara ihtiyaç duyup duymadığı olamaz. Asıl sorun, henüz arama ve üretim faaliyetlerinin bütün teknik ve ekonomik sonuçları ortaya konulmadan, üretim alanlarının yanı sıra yolların, boru hatlarının, enerji nakil hatlarının, üretim kamplarının, idari tesislerin ve depolama alanlarının kurulmasına ilişkin taşınmaz ihtiyacının neden "acele" kabul edildiğidir.

Ergene Havzası yaklaşık 1,49 milyon hektarlık bir alanı kapsamakta, bunun yaklaşık 1,07 milyon hektarı tarım alanlarından oluşmaktadır. Havzada yeraltı suyu kaynakları üzerinde tarım, içme-kullanma ve sanayi kaynaklı yoğun bir kullanım baskısı bulunmaktadır. İklim değişikliğine bağlı sıcaklık artışı ve kuraklaşma eğilimi ise sulama ihtiyacını artırmaktadır.

Öte yandan Trakya'nın jeolojik yapısında yaklaşık 2.500-3.000 metre ve 3.700-5.000 metre derinliklerdeki şist formasyonlarında kaya gazı potansiyeline ilişkin çalışmalar bulunmaktadır. Kaya gazı üretiminin yüksek basınçlı su kullanımı, sondaj alanları, su ve atık su havuzları, yollar, boru hatları ve diğer yardımcı tesislerle birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla söz konusu acele kamulaştırmanın yalnızca birkaç sondaj kuyusuna ilişkin dar bir arazi ihtiyacı mı, yoksa daha geniş kapsamlı bir petrol/doğal gaz arama ve üretim altyapısının önünü açan bir uygulama mı olduğu kamuoyunca bilinmemektedir.

Özellikle su kaynaklarının sınırlı olduğu, yoğun tarımsal üretimin gerçekleştirildiği ve tarım alanlarının geçmiş yıllarda zaten çeşitli nedenlerle daraldığı Trakya'da, enerji üretimi amacıyla yapılacak arazi tahsislerinin tarım, su güvenliği, çevre ve yerel ekonomiye etkilerinin acele kamulaştırma kararından önce bütüncül biçimde değerlendirilmiş olması gerekmektedir.

Bu çerçevede;

1. 11738 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında acele kamulaştırma yöntemine başvurulmasını zorunlu kılan somut, teknik, ekonomik veya stratejik acelelik gerekçesi nedir? Olağan kamulaştırma usulünün uygulanması halinde projenin hangi aşaması, hangi somut nedenle ve ne kadar süreyle aksayacaktır?
2. Acele kamulaştırma kararının alınmasına esas teşkil eden TPAO talebi, Bakanlık değerlendirmesi, teknik rapor, yatırım programı, proje takvimi ve diğer idari belgeler hangileridir? Bu belgelerde acele kamulaştırmayı zorunlu kılan hangi gerekçeler yer almaktadır?
3. Karar kapsamında toplam kaç taşınmaz, kaç hektar alan ve kaç hak sahibi bulunmaktadır? Bu taşınmazların il, ilçe ve köy/mahalle bazında dağılımı nedir?
4. Kamulaştırılması veya üzerinde daimi/geçici irtifak hakkı kurulması planlanan alanların ne kadarı I., II. ve III. sınıf tarım arazisi, diğer tarım arazisi, mera/otlak, orman, yerleşim alanı ve diğer arazi niteliğindedir? Bu dağılıma ilişkin parsel bazlı bir envanter hazırlanmış mıdır?
5. 11738 sayılı Kararın ekindeki haritada ruhsat alanları geniş biçimde gösterilirken, acele kamulaştırmaya konu olacak somut taşınmazların/parcellerin tamamının kamuoyuna açık biçimde ilan edilmemesinin gerekçesi nedir? Hak sahiplerinin hangi taşınmazlarının hangi amaçla kullanılacağını önceden ve açık biçimde öğrenebilmesini sağlayacak bir liste yayımlanacak mıdır?
6. Proje kapsamında yalnızca sondaj lokasyonlarının değil, yolların, petrol/doğal gaz boru hatlarının, enerji nakil hatlarının, üretim kamplarının, idari kampüslerin ve depolama tesislerinin de acele kamulaştırma kapsamına alınmasının gerekçesi nedir? Ticari üretim miktarı ve üretim sahalarının kesinleşmesinden önce bu altyapıların tamamı için taşınmaz ihtiyacının neden acil olduğu açıklanmış mıdır?
7. Trakya'daki proje, geçmiş yıllarda yürütülen kaya gazı ve diğer konvansiyonel olmayan hidrokarbon arama çalışmalarıyla bağlantılı mıdır? Bağlantılı ise hangi ruhsat, sondaj, araştırma veya proje kapsamında bu faaliyetlerin devamı niteliğindedir?
8. Projenin ihtiyaç duyacağı suyun hangi yerüstü veya yeraltı su kaynaklarından sağlanması planlanmaktadır? Ergene Havzası'nın mevcut su tahsisleri ve tarımsal sulama ihtiyacı dikkate alınarak proje su ihtiyacı için ayrı bir su bütçesi hazırlanmış mıdır?
9. Sondaj ve üretim faaliyetlerinde kullanılacak suya hangi kimyasal maddelerin eklenmesi planlanmaktadır? Kullanılmış ve kirlenmiş suların toplanması, arıtılması, yeniden kullanılması ve bertaraf edilmesi için hangi tesisler kurulacaktır ve bu tesislerin taşınmaz ihtiyacı acele kamulaştırma kapsamına dahil midir?
10. Proje kapsamında açılması planlanan toplam kuyu/sondaj sayısı, sondaj derinlikleri, kuyular arasındaki mesafe, üretim süresi ve hedeflenen yıllık petrol/doğal gaz miktarı nedir?
11. TPAO'nun proje kapsamında kamulaştırdığı veya irtifak hakkı kurduğu taşınmazların, arama veya üretim faaliyetlerinin sona ermesi halinde eski kullanımına ve tarımsal niteliğine döndürülmesi nasıl sağlanacaktır?